

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů

DO NeRV VSTUPUJÍ NOVÍ ČLENOVÉ

Nedrážní republikový výbor odborového sdružení železničářů zve zástupce základních organizací na 10. řádné jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ, které se bude konat v úterý 8. prosince 2015 v Domě Bohemika v Praze-Vysočanech, Na Břehu 3/579 v zasedací místnosti OSŽ v 1. patře, v 10 hodin. Na programu bude kontrola usnesení a zápisu z 15. září 2015, informace ze zásadních jednání OSŽ, informace ze ZO OSŽ – stav kolektivního vyjednávání v jednotlivých společnostech, informace ze společného jednání Výborů OSŽ a OZŽ, informace o školení v Ostružné, konaného ve dnech 15. až 18. října 2015, zpráva z jednání Výborů OSŽ při AŽD, OHL, DZ, přípravy rozpočtu OSŽ a NeRV na rok 2016. V organizační části bude jednání zaměřeno na

- návrh termínovaného kalendáře NeRV 2016 – plán jednání
- návrh plánovaných školení v r. 2016
- vyhodnocení uspořádaných turnajů s ekonomickým vyčíslením

- návrhy sportovních akcí
- činnost magazínu Obzor (NeRV), webových stránek OSŽ
- podpůrný fond 2014–2015 a jeho čerpání.

Na jednání si připravte požadavky ze ZO OSŽ na školení a připomínky k činnosti NeRV a Magazínu NeRV.

Minulé jednání, které se konalo v září letošního roku, a které řídil Pavel Štiller za přítomnosti místopředsedy OSŽ a předsedy NeRV OSŽ Miroslava Novotného, tajemnice NeRV OSŽ Bc. Renaty Douskové v roli zapisovatelky a hosta, předsedy OSŽ Bc. Jaroslava Pejši, přineslo mnoho zajímavých poznatků, z nichž některé budou i součástí prosincového jednání. Podstatné je i to, že o vstup do OSŽ mají další nezelezniční subjekty. Patří mezi ně například firma Unipetrol.

Milan Sedlák

ČESKÁ DOPRAVNÍ STAVBA ROKU 2014

Akiová společnost OHL ŽS se jako již tradičně i letos účastnila soutěže Česká dopravní stavba roku 2014, jejíž 12. ročník vyvrcholil v úterý 16. června 2015 předáváním titulů a dalších ocenění v pražské Betlémské kapli.

O přízeň poroty, složené z 18 odborníků z řad zástupců veřejné správy, státních firem, vysokých škol, zájmových svazů a dalších, usilovala OHL ŽS, a.s., stavbami „Rekonstrukce stanice metra Národní třída“ a „Rekonstrukce žst. Přerov, 1. stavba“.

První jmenovaná obdržela Cenu poroty, která byla udělena za citlivost propojení vestibulu metra a moderní multifunkční bu-

dovy se skutečně bezbariérovým vstupem do metra, přičemž stavba dle výroku poroty bezesporu přispěla ke zvýšení komfortu cestujících a zlepšení estetiky místa a pražského metra. Druhá jmenovaná byla oceněna Cenou České komory stavebních inženýrů a techniků (ČKAIT).



Foto: Jan Buchta

Nedrážní republikový výbor odborového sdružení železničářů zorganizoval jednodenní školení funkcionářů ZV ZO OSŽ nedrážních organizací, které se konalo 3. listopadu v salonku sídla OSŽ v Domě Bohemika v Praze.

Na programu byly změny Zákona o zaměstnanosti, změny v platném zákoníku práce 2015 – platné po 1. říjnu 2015, zrušení Zákona o úrazovém pojištění, zakročovací povinnost zaměstnance, příznivé pracovní podmínky, náhrada škod z dohod a samozřejmě diskuze k uvedené problematice. Lektorem školení byl JUDr. Petr Večeř

■ Ze společnosti v NeRV OSŽ	str. 2
■ Informujeme	str. 4
■ Co řeší SON	str. 5
■ Najdete na stránkách osz.org	str. 6
■ O zdraví...	str. 7
■ Tip na výlet Karla Šimáčka	str. 8
■ Toulky Miroslava Glosse	str. 10
■ Sport	str. 11
■ Blahopřejeme	str. 12

LOKOMOTIVA CZ LOKO ŘADY 741.7 SCHVÁLENA PRO PROVOZ V POLSKU

Dne 25. září 2015 vydal ředitel Drážního úřadu Polské republiky (Urząd Transportu Kolejowego) Krzysztof Dyl schválení typu komplexně modernizované lokomotivy řady 741.7 z produkce CZ LOKO pro provoz na polské železnici. Dokument s číslem Nr PL 51 2015 0013 je výsledkem náročného tříletého procesu schvalování univerzální lokomotivy, která je určena pro posunovací a traťovou službu na drahách celostátních, regionálních a vlečkách o rozchodu 1 435 mm.

Čtyřnápravové motorové lokomotivy řady 741.7 jsou vybaveny digitálním řídicím systémem MSV elektronika, spalovacím motorem CAT 3508C o výkonu 1 000 kW, alternátorem Siemens a elektrickým střídavě-stojnosměrným (AC/DC) přenosem výkonu. Maximální rychlost lokomotiv je zvýšena ze 70 resp. 90 km/h na 100 km/h. Lokomotivy o hmotnosti 18 tun na nápravu mají díky sníženým kapotám výrazně zlepšené výhledové poměry z věžové kabiny strojvedoucího.

Původní lokomotivy řad 740, 741, nebo 742 prochází ve výrobních závodech CZ LOKO procesem komplexní modernizace podle vlastní výkresové dokumentace. Hlavní rám a rámy podvozků z původních vozidel jsou po otryskání podrobeny defektoskopické kontrole. Na hlavní rám jsou poté dosazeny nové čelníky s patentovanými deformačními prvky. Nový spalovací motor, trakční alternátor, kabina a všechny ostatní komponenty takto modernizované lokomotivy přinášejí drážním dopravcům užité vlastnosti srovnatelné s novými vozidly. Vysoká spolehlivost a prodloužení údržbových cyklů poskytují výraznou úsporu nákladů, vozidla plní náročné emisní limity EU Stage IIIA. Strojvedoucím i posunovačům lokomotivy 741.7 poskytu-

jí vysoký komfort a bezpečnost. Při traťových výkonech mohou strojvedoucí využít nových funkcí digitálního řídicího systému jako je např. automatická regulace rychlosti. Systém vícenásobného řízení umožňuje spojení dvou i více lokomotiv z produkce CZ LOKO k tažení velmi těžkých vlaků v náročném terénu bez nároku na další personál. Ke snížení nákladů na údržbu brzdných systémů přispěla značnou měrou i nově instalovaná elektrodynamická brzda. Instalovaný systém skluzové ochrany zaručuje lepší využití trakční síly při nepříznivých adhezních podmínkách.

„Proces schválení typu 741.7 byl náročný jak časově, tak procesně. Vyžádal si značné úsilí konstruktérů, technologů, kolegů z úse-

ku technické dokumentace i vlastní výroby. Lokomotiva musela po nezbytných úpravách absolvovat řadu testů a zkoušek na polských tratích i tamním zkušebním okruhu. Náročnost procesu schvalování kolejových vozidel v Polsku je po celé Evropě pověstná. Zvládnutím procesu podle aktuální legislativy se společností CZ LOKO otevřela cesta ke schválení dalších komplexně modernizovaných lokomotiv, které jsou určeny pro české, polské, slovenské a maďarské železniční dopravce, případně pro další obchodně zajímavá teritoria. Lokomotivy CZ LOKO řady 741.7 jsou již úspěšně provozovány v Čechách, na Slovensku, v Turecku a v Itálii,“ říká Martin Švercl, manažer exportu CZ LOKO, a.s.



Komplexně modernizovaná lokomotiva řady 741.7 z produkce CZ LOKO byla schválena pro provoz na polské železnici. Na fotografii lokomotiva 741.701 při zkouškách v Polsku

SPOLEČNOST AŽD PRAHA SVOU PRVNÍ ZAKÁZKU ZÍSKALA V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ

Se Željeznicemi Republiky Srpske (ŽRS) v Bosně a Hercegovině byla ve městě Doboj na konci července tohoto roku podepsána smlouva na realizaci projektu modernizace tratě Ban-

ja Luka–Doboj. Projekt v hodnotě 15,8 mil. eur představuje zabezpečení šesti stanic: Ostružnja, Čelinac, Vrbanja, Snjegotina, Jošavka a v neposlední řadě také zabezpečení stanice v hlavním městě Banja Luka.

V rámci projektu bude dodáno zařízení mezystaniční závislosti, tři přejezdy a ohřevy výměn. Dále bude zmodernizována část trakce a energetika. Zároveň proběhne modernizace telekomunikačního zařízení, v rámci něhož bude poprvé v zemi položeno 108 km optického kabelu.

Generální ředitel Željeznic Republiky Srpské v Bosně a Hercegovině Dragan Savanović při podpisu smlouvy vyjádřil uspokojení nad průběhem soutěže, která byla vyhlášena již v září 2014. Současně ocenil práci komise, která vybrala partnera, jehož nabídka byla nejen nejlevnější, ale zároveň splňovala vysoká kritéria na technické podmínky, včetně požadavků na technické zázemí. Dragan Sava-

nović také zdůraznil velice krátký termín pro realizaci projektu, který musí být dokončen do 15 měsíců od převzetí staveniště. V závěru pak zmínil, že projekt bude kromě vlastních prostředků ŽRS financován také z prostředků úvěru Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) a Evropské investiční banky (EIB).

Pro AŽD Praha je realizace tohoto projektu velkou výzvou představit své schopnosti prostřednictvím týmu nejlepších odborníků a zároveň ukázat, že firma je plným právem členem organizací sdružujících největší evropské výrobce zabezpečovací techniky.

Kromě Željeznic Republiky Srpské a české firmy AŽD Praha smlouvu podepsali také představitelé Bosensko-hercegovinské železniční státní korporace, jejíž generální ředitel Zlatko Bevanda vyjádřil spokojenost s budoucí implementací projektu a modernizací železniční infrastruktury Bosny a Hercegoviny (BiH).



NÁDRAŽÍ, KTERÉ ROZDĚLUJE, BUDE BRZY SPOJOVAT. SKANSKA POSTAVÍ NOVÉ NÁDRAŽÍ V ČESKÉ LÍPĚ

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace (SŽDC) a Skanska a. s. oficiálně uzavřely smlouvu na modernizaci železniční stanice Česká Lípa. Stavbu v hodnotě jedné miliardy korun (bez DPH) provede společnost Skanska během následujícího roku a půl. Investorem je Správa železniční dopravní cesty, finanční prostředky poskytne Státní fond dopravní infrastruktury a stavba je navržena ke spolufinancování Evropskou unií z Fondu soudržnosti v rámci Operačního programu Doprava.

Modernizace a rekonstrukce železničního nádraží v České Lípě a navazujících úseků ve směrech na Děčín, Jedlovou, Liberec a Bakov umožní zvýšit rychlost vlaků až na 120 km/h. Instalací nového zabezpečovacího zařízení se navíc zvýší bezpečnost železničního provozu nejen ve stanici samotné, ale i na okolních tratích. Železniční uzel Česká Lípa je druhým největším železničním uzlem Libereckého kraje po uzlu Liberec.

„Stanice je dnes rozlehlá a nepřehledná, navíc rozdělená na dvě nesouvislé části. Přestavbou se obě části propojí a přiblížíme ji zhruba o 250 metrů blíže k centru města,“ říká Vladimír Mikeš, projektový manažer Skanska a dodává: „Nový podchod k nástupištím postavíme pod celým kolejištěm a spojíme tak obě části města až dosud rozdělené železnici. Vý-

razně se tím pro obyvatele zkrátí pěší vzdálenost do městské části Dubice.“

Na nádraží v České Lípě Skanska postaví novou odbavovací budovu pro cestující a zároveň zrekonstruuje stávající výpravní budovu určenou pro novou technologii zabezpečovacího zařízení. Ve stanici vznikne nový podchod a tři nová nástupiště s ocelovým zastřešením a výtahy. Firma přestaví dva mos-

ty a šest propustků pro odvodnění. Souhrnně modernizované úseky měří až 33 km, osazeny budou 32 výhybkami s elektrickým ohřevem a 19 železničními přejezdy. Dílo bude znamenat 27 000 m³ výkopů a 28 000 m³ nového šterkového lože.

Lucie Laňková
tisková mluvčí, Skanska a.s.



ŽPSV – EKOLOGICKÉ ZPRACOVÁNÍ ORGANICKÝCH SUROVIN BIOFERMENTACÍ

Firma ŽPSV se podílela na realizaci nové haly pro ekologické zpracování organických surovin biofermentací v Rapotíně u Šumperka.

Celkový objem zakázky byl 208,334 m³.

Zvláštností při realizaci byly stěny, vyrobené z betonu odolného vodě a organickým sloučeninám, které vyráběl závod Doloplazy.

Aby bylo dosaženo stejné odolnosti i ve spárách, byla na utěsnění spár použita studnařská montážní pěna a speciální jednosložková tixotropní malta, skládající se ze síranovzdorných hydraulických pojiv, syntetických polyacrylonitrilových vláken, organických inhibitorů koroze, tříděného kameniva a speciálních vodu zadržujících přísad.

Stejná odolnost byla objednatelům požadována i na sloupech mezi stěnami, což bylo vyřešeno ochranným nátěrem Xypex Concentrate.

Sloupy, základové nosníky, ztužidla a vazníky byly vyrobeny v závodě Litice nad Orlicí.

NOVÉ NÁSTUPIŠTĚ UMSTEIGER PLUS 2000 NA ZASTÁVCE PRAHA-HLUBOČEPY

V červenci tohoto roku se podařilo ŽPSV, a.s. společně s licenčním partnerem Triple-S realizovat nástupiště nového typu Umsteiger Plus 2000 o celkové délce 90 m. Jedná se o konstrukci skládající se z nosných nástupištích desek, nosných trámů a základových patek. Pod nástupištěm vzniká prostor pro kabelové rozvody. Veškeré prefabrikáty byly dodávány ze závodu Čerčany.



OHL ŽS REKONSTRUUJE TRAŤ KLATOVY–ŽELEZNÁ RUDA

Nové koleje, nástupiště i zabezpečovací zařízení. To všechno vyroste na téměř padesátikilometrovém úseku železniční trati Klatovy – Železná Ruda.

Stavba vychází z konceptu Plánu obslužnosti Plzeňského kraje a je v souladu s výhledovou koncepcí dálkové osobní dopravy Ministerstva dopravy. Přinese zvýšení rychlosti na této turisticky oblíbené železniční spojnici a tudíž i zkrácení jízdních dob vlaků. Zvýší se propustnost trati a také její bezpečnost. Mezi nejviditelnější přírůsky projektu patří výstavba nových nástupišť a rekonstrukce či úprava osvětlení ve stanicích.

Ve všech železničních stanicích s výjimkou Klatov a na dotčených tratových úsecích stav-

baři dále vybudují nové zabezpečovací zařízení 3. kategorie a moderní sdělovací zařízení. Z hlediska provozu je však ještě důležitější rekonstrukce železničního svršku a spodku. Úsek rekonstruované trati od zastávky Dešernice do Železné Rudy-Alžbětina přitom leží v Chráněné krajinné oblasti Šumava.

„Letos realizujeme řadu regionálních staveb na tzv. národní síti. Trať z Klatov do Železné Rudy je součástí důležité spojnice z Plzně na Šumavu. Cestující se mohou těšit především na zvýšení komfortu železniční dopravy v této lokalitě,“ sdělil generální ředitel Správy železniční dopravní cesty Pavel Surý.

Samotné stavební práce mezi Klatovy a Železnou Rudou začaly letos v březnu a podle harmonogramu by měly být dokončeny v únoru příštího roku. Jejich zhotovitelem je společnost SBT+OHL+AŽD Klatovy tvořená společníky Subterra a.s., OHL ŽS, a.s., a AŽD Praha s.r.o.

Celkové náklady stavby činí 929 607 348 Kč bez DPH. Investorem je Správa železniční dopravní cesty, státní organizace. Projekt je v rámci Operačního programu Doprava navržen na spolufinancování Evropskou unií z Fondu soudržnosti. Národní financování projektu zajistí Státní fond dopravní infrastruktury.

V KOŘENOVĚ BYLA VYHLÁŠENA EVAKUACE!

Zaměstnanci OSŽ a také část členů Ústředí OSŽ podle pokynů inspektorů BOZP OSŽ opouštěla urychleně prostory chaty Lesní 26. října ve večerních hodinách. K žádnému požáru, ani jiné havárii ale ve skutečnosti nedošlo. Vše bylo součástí a vlastně závěrečnou částí školení, které tady absolvovali zaměstnan-

ci OSŽ. Školení připravili a vtipným způsobem prezentovali, každý svou samostatnou část, všichni inspektoři BOZP OSŽ. I při kancelářské práci může dojít k řadě úrazů, ale i ke zdravotnímu poškození, jak na mnoha příkladech demonstroval vedoucí oddělení BOZP OSŽ JUDr. Petr Kožmín. Jak poskytnout první po-

moc při úrazu a ošetřit drobná poranění si zaměstnanci sami vyzkoušeli. Těch tematických přednášek byla celá řada, včetně té závěrečné, jak se zachovat při požáru v budově. Tady byla i ukázka použití hasicích přístrojů, které si při vyhlášené evakuaci mohli venku účastníci školení sami vyzkoušet. Vedle tohoto školení se část přítomných členů Ústředí OSŽ seznámila s projektem „Realizace vzdělávacích seminářů směřujících k zajištění sociálního dialogu na všech jeho úrovních“, který připravila odborová centrála ASO. Školení a také setkání zaměstnanců OSŽ s členy Ústředí OSŽ zahájil předseda OSŽ Bc. Jaroslav Pejša, který pak s dalšími místopředsedy svazu diskutoval nejen o situaci na železnici, ale o všem, co je zajímavé. Celá akce byla dobře připravená, byla velmi neformální a také příležitostí k bližšímu seznámení zaměstnanců OSŽ s členy Ústředí. Návštěva sklárny v Harrachově na zpáteční cestě pak byla hezkou tečkou za jednodenním školením v Chatě Lesní.

Miroslav Gloss



CO VŠECHNO MUSÍ PLATIT NÁJEMNÍK?

Nový občanský zákoník od ledna 2014 stanoví, že nájemce provádí a platí běžnou údržbu a drobné opravy související s užíváním bytu. Blížší upřesnění ale přináší až nařízení, které nyní schválila vláda. Obsahuje jak podrobnou definici obou pojmů, tak maximální limit ročních výdajů pro nájemníky.

Nájemci i majitelé bytů dostanou přesný seznam toho, co se považuje za běžnou údržbu a drobné opravy bytu. Podrobnou definici a maximální roční limit možných výdajů obsahuje nařízení, které teď schválila vláda.

Předpis reaguje na nový občanský zákoník. Ten od ledna 2014 stanoví, že nájemce provádí a platí běžnou údržbu a drobné opravy související s užíváním bytu, neupřesňuje ale blíže, co konkrétně se tím myslí. Nájemní smlouvu má přitom podle dostupných údajů téměř 1,4 milionu domácností, uvádí ministerstvo pro místní rozvoj.

Podobnou definici údržby a oprav sice obsahovalo nařízení vlády z roku 1995, to však zrušil právě nový občanský zákoník, navíc bylo potřeba seznam zaktualizovat. Nový předpis teď začne platit od ledna 2016.

Podle ministerstva není vyloučeno, aby si pronajímatel (majitel) a nájemce (nájemník) sjednali menší rozsah těchto povinností, než stanoví nařízení vlády, případně aby se dohodli, že se nájemce nebude na údržbě a drobných opravách podílet vůbec. Nelze si však dohodnout větší rozsah povinností.

Běžnou údržbou se podle schváleného nařízení rozumí „udržování a čištění bytu včetně zařízení a vybavení, které se provádí obvykle při delším užívání“. Jde zejména o malování, opravu omítek, tapetování a čištění podlah včetně krytin, obkladů stěn a čištění zanesených vodovodních odpadů až ke svislým rozvodům.

Nájemce má dále zajišťovat a platit pravidelné prohlídky a čištění vodovodních výtoků, zápachových uzávěrek, odsavačů par, digestoří, mísicích baterií, sprch, ohříváčů vody, umyvadel, van, dřezů, splachovačů, kuchyňských sporáků, pečicích trub, vařičů, infrazářičů, kuchyňských linek nebo vestavěných skříní.

Zajišťuje také prohlídky a čištění bytových kotlů nebo kamen. Výslovně sem ale nepatří opravy radiátorů a rozvodů ústředního topení – ty tedy hradí majitel bytu.

Nájemník zajišťuje a hradí výměny žárovek, stejně jako třeba opravy či výměny vypínačů, zásuvek, zvonků, ale třeba i prahů, lišt nebo jednotlivých částí dveří a oken včetně kování a klik. Dále má nájemce na starosti opravy všech výše uvedených zařízení, u nichž odpovídá za prohlídky a údržbu, tedy například sprch nebo sporáků.

Platit má také opravy a certifikace bytových měřidel, podle nichž se v domě počítají náklady na vytápění nebo spotřebu vody. Mezi povinnostmi nájemníka patří i kontrola termostatických hlav s elektronickým říze-

ním, kontrola funkčnosti hlásiče kouře včetně výměny zdroje nebo kontrola a údržba vodovodních baterií s elektronickým řízením.

Kromě konkrétně vyjmenovaných činností (podrobněji v infoboxu) se do drobných oprav počítají i další, pokud náklad na jednu opravu nepřesáhne tisíc korun.

Vládní předpis ale obsahuje pojistku, která má pronajímatelům zabránit, aby na nájemce přenášeli i postupné opravy dlouhodobě zanedbaných bytů: Součet nákladů za drobné opravy nesmí přesáhnout částku 100 korun na metr čtvereční podlahové plochy bytu za kalendářní rok.

Do plochy se kromě samotného bytu počítají i další prostory, které nájemce užívá výhradně (příčemž plocha sklepů, které nejsou místnostmi, a plocha balkonů, lodžií a teras se započítá pouze jednou polovinou).

Předseda Sdružení nájemníků ČR Milan Taraba nový předpis vítá. "Vznikaly spory, protože starší smlouvy se odvolávaly na už neexistující nařízení vlády. A bylo by komplikované vyjmenovávat všechny povinnosti v každé nové smlouvě," řekl. Výhrady nemá ani k limitům, které jsou sice vyšší než v minulosti, ale odrážejí inflaci i růst příjmů.

Drobné opravy bytu

Podle věcného vymezení se za drobné opravy považují:

- opravy jednotlivých vrchních částí podlah, opravy podlahových krytin a výměny prahů a lišt,
- opravy jednotlivých částí dveří a oken a jejich součástí, kování a klik, výměny zámků včetně elektronického otevírání vstupních dveří bytu a opravy kování, klik, rolet a žaluzií u oken zasahujících do vnitřního prostoru bytu,
- opravy a výměny elektrických koncových zařízení a rozvodných zařízení, zejména vypí-

načů, zásuvek, jističů, zvonků, domácích telefonů, zásuvek rozvodů datových sítí, signálů analogového i digitálního televizního vysílání a výměny zdrojů světla v osvětlovacích tělesech, opravy zařízení pro příjem satelitního televizního vysílání, opravy audiovizuálních zařízení sloužících k otevírání vchodových dveří do domu, opravy řídicích jednotek a spínačů ventilace, klimatizace a centrálního vysavače, opravy elektronických systémů zabezpečení a automatických hlásičů pohybu,

- výměny uzavíracích ventilů u rozvodu plynu s výjimkou hlavního uzávěru pro byt,

- opravy a výměny uzavíracích armatur na rozvodech vody s výjimkou hlavního uzávěru pro byt, výměny sifonů a lapačů tuku,

- opravy a certifikace bytových měřidel podle zákona o metrologii nebo zařízení pro rozdělování nákladů na vytápění a opravy a certifikace bytových vodoměrů teplé a studené vody, opravy hlásičů požáru a hlásičů kouře, opravy regulátorů prostorové teploty u systémů vytápění umožňujících individuální regulaci teploty,

- opravy vodovodních výtoků, zápachových uzávěrek, odsavačů par, digestoří, mísicích baterií, sprch, ohříváčů vody, bidetů, umyvadel, van, výlevků, dřezů, splachovačů, kuchyňských sporáků, pečicích trub, vařičů, infrazářičů, kuchyňských linek, vestavěných a přistavěných skříní; u zařízení pro vytápění se za drobné opravy považují opravy kamen na pevná paliva, plyn a elektřinu včetně kouřovodů, kotlů etážového topení na elektřinu, kapalná a plynná paliva včetně kouřovodů a uzavíracích a regulačních armatur a ovládacích termostátů etážového topení; nepovažují se však za ně opravy radiátorů a rozvodů ústředního topení,

- výměny drobných součástí předmětů uvedených v předchozím odstavci.



Nedrážní republikový výbor OSŽ seskupuje odborové organizace společností, které tvoří železniční infrastrukturu, podílejí se na zajišťování dopravy a přepravy, pečují o zdraví pracovníků železnice či vychovávají nastupující generaci zaměstnanců pro moderní dopravu, především železniční. Postupně si je představujeme i na stránkách magazínu Nedrážní Obzor:

AKCIOVÁ SPOLEČNOST PARS NOVA – ŠUMPERK

Pars nova a.s. je tradiční česká firma s významným postavením na domácím trhu v oblasti výroby, modernizací a oprav kolejových vozidel.

Od roku 2008 je Pars nova a.s. součástí skupiny Škoda Transportation, která má v oboru dopravního strojírenství silné postavení na domácím i světovém trhu. Po začlenění do skupiny byly realizovány rozsáhlé investice do rozvoje technologií a výrobního zázemí, což podpořilo celkovou stabilizaci společnosti a vedlo k jejímu růstu. Spojení zázemí silné skupiny a více než 60ti let zkušeností společnosti Pars nova a.s. vytváří důležitý předpoklad pro úspěšné působení na trhu a pro naplňování požadavků klientů.

Společnost nabízí svým klientům techniky a ekonomicky zajímavá řešení, která vedou ke zvyšování efektivity, bezpečnosti a komfortu cestování po železnici a městskou hromadnou dopravou.

Hlavní činnosti firmy:

modernizace, rekonstrukce, hlavní a periodické opravy, opravy násilných poškození, výroba kolejových vozidel, výroba konstrukčních celků, výroba náhradních dílů železničních kolejových vozidel a tramvají.

Modernizace:

motorových vozů a jednotek, elektrických jednotek, elektrických lokomotiv, osobních vozů, tramvají, agregátů.

Přestavby:

motorových vozů na řídicí vozy.

Opravy:

motorových vozů a jednotek, elektrických jednotek, elektrických lokomotiv, osobních vozů.

Výroba a montáž:

konstrukčních celků, tramvají.

Pars nova a.s. je držitelem certifikátu ISO 9001 TÜV CERT a ČSN EN ISO 14001:2005.

Za dobu existence podniku prošlo výrobními halami Pars nova a.s. několik tisíc vozidel, které se zde dočkaly potřebných modernizací a oprav.

Společnost vytváří modernizacemi kolejových vozidel ekonomickou alternativu nákupu vozidel nových.

Své novinky firma Pars nova a.s. prezentuje každoročně i na významných veletrzích jak v ČR, tak i v zahraničí:

InnoTrans Berlín – mezinárodní veletrh kolejových vozidel,

Mezinárodní strojírenský veletrh Brno – Transport a Logistika,

Czech Raildays Ostrava – mezinárodní veletrh kolejových vozidel.



Předsedu ZV OSŽ PARS Nova Šumperk Pavla Horáka zastihnete na telefonu 734 510 432, nebo na e-mailu pavel.horak@skoda.cz

Znalosti a vysoká kvalifikace zaměstnanců, reference a dlouholeté zkušenosti získané z řady modernizačních a opravárenských projektů byly a jsou hlavním základem pro zahájení dalších perspektivních projektů.

Pars nova a.s. má sídlo v malebném Šumperku (35 tis. obyvatel), v podhůří Jeseníků. Má cca 800 zaměstnanců a je jednou z největších firem v šumperském regionu.

Podle informací předsedy ZO OSŽ Pavla Horáka se už přes dva roky čítají mezi nezařazené a statut těchto organizací má řešit sjezd OSŽ.



Dobrý den přátelé, vzpomínáte, když jsme si popisovali trávicí soustavu (GIT I. – Magazin I/2015)? Součástí trávicí soustavy jsou i trávicí žlázy – **slinivka (pankreas)** a **játra (hepar)**. Jedná se o velmi složité žlázy, kterým se budeme několik následujících vydání Magazínu věnovat. Začneme pankratem – slinivkou.

Slinivka břišní byla známa již ve 2. století před n. l. Římský lékař Claudius Galenus jí pojmenoval „**pankreas**“. V 16. století byl pankreas anatomicky popsán Vesaliem. V roce 1642 Němec J. Wirsung popsal vývodní systém slinivky břišní, který dodnes nese jeho jméno. Všechny tyto studie popisovaly slinivku morfologicky (týkající se tvaru, resp. morfologie). O její funkci a významu pro organismus byly podány důkazy až v 19. století. Nezanedbatelným faktem je, že se na objevech týkajících se funkce slinivky břišní podílel i významný český lékař Jan Evangelista Purkyně. Prokázal, že sekret pankreatu má schopnost emulgovat tuky (emulgátory – látky schopné snižovat povrchové napětí a stabilizovat emulze) a štěpit škrob s bílkovinami. Poznatky o exokrinní funkci byly doplněny v roce 1869 objevem Paula Langerhans, který popsal buňky, u nichž bylo později prokázáno, že se podílejí na tvorbě a sekreci inzulínu. Inzulín byl objeven až v letech 1920-1921 Batingem a Bestem.

ACINUS

Pankreas je uložený za žaludkem. Má protáhlý tvar, dělí se makroskopicky na 3 základní části – hlavu (caput), tělo (corpus) a ocas (cauda). Hlava je umístěna v tzv. duodenálním okénku, kauda vybíhá směrem doleva až ke slezině. Je žláza se **zevní** – **exokrinní** a **vnitřní** – **endokrinní sekrecí**. Největší objem žlázy je tvořen tkání, vytvářející shluk asi 3-6 buněk, tzv. **acinus**. Vývody z acidů se spojují a vytváří **lalůček žlázy**. Acinosní buňky pankreatu tvoří sekreční bílkoviny, které jsou základem **pankreatických enzymů** – amylázy, lipázy, pepsinogenů a dalších látek. Denně u člověka vzniká asi 1500 ml pankreatické šťávy, která je bezbarvá a silně alkalická pro vysoký obsah bikarbonátů. Pankreatický sekret obsahuje některé minerály – sodík, hořčík, draslík, vápník, síru, fosfor, měď a zinek. Mimo exokrinní funkce je slinivka břišní žlázou s endokrinní sekrecí – produkuje **inzulín** a řadu dalších **gastrointestinálních hormonů** (somatostatin, gastrin, cholecystokinin, ghrelin).

Fyziologická exokrinní pankreatická sekrece je nezbytnou součástí procesu trávení a vstřebávání živin. Pankreatické enzymy společně s enzymy produkovány dutinou ústní, žaludkem, střevem a za přítomnosti žluči, ovlivňují emulgaci a štěpení tuků, bílkovin a škrobu. Slinivka břišní

ovlivňuje výrazně hladinu sacharidů produkci inzulínu, je zřejmé že pankreas je neobyčejně významným orgánem, podílejícím se na trávení a vstřebávání všech základních živin.

Existuje řada **vyšetření**, která jsou doporučovaná v diagnostice onemocnění slinivky břišní.

Prostý snímek břicha – jednoduché vyšetření, které nepřináší žádné informace o velikosti žlázy, či o její struktuře. Prokazuje **kalcifikace** v parenchymu slinivky břišní.

Ultrazvukové vyšetření přináší v diagnostice onemocnění slinivky břišní řadu významných údajů: + změna velikosti žlázy, + neostře ohraničení, + nehomogita parenchymu, + rozšíření pankreatického vývodu nad více než 3 mm. Zahajuje kaskádu vyšetření u osob s chronickou pankreatitidou. Důvodem je rychlé získání nálezů, prakticky neexistuje žádná kontraindikace UZ vyšetření a vyšetření umožňuje rozlišit mezi solidními expanzními procesy a difúzními postižením žlázy.

Počítačová tomografie – CT – neinvazivní metoda, která je stále častěji používaná. Výhodou je lepší prostorová orientace při vyšetření dutiny břišní, posouzení vztahu slinivky břišní k okolním orgánům, zobrazení rozšířeného pankreatického vývodu.

Endoskopická retrográdní cholangiopankreatikografie – ERCP – spočívá v zavedení duodenoskopu s boční optikou ústy, jícnem, žaludkem, dvanásterníkem, k místu kde leží Vaterská papila (místo společného výústění žlučového a pankreatického vývodu do tenkého střeva). Zasunutí kanyly a nástřik a zobrazení pankreatického vývodu a žlučových cest. Je zlatým standardem v diagnostice.

Endoskopická ultrasonografie a magnetická rezonance – na svoje uplatnění v diagnostice čekají.

Nemoci slinivky břišní jsou **akutní** a **chronická pankreatitida**.

Akutní pankreatitida je **neinfekční záňt** slinivky břišní a **náhlou příhodou břišní**.

Etiologie. Přibližně 50 až 60% akutních pankreatitid je způsobeno nemocí žlučových cest (cholecystolithiáza, stenóza Vaterské papily) – hovoříme o **akutní biliární pankreatitidě**. Dochází při ní k průniku žluči do pankreatického vývodu a aktivaci enzymů se vznikem edému (otoku) a nekrózy (odumření).

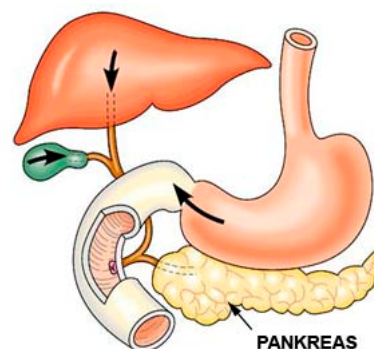
Druhým nejčastějším a nejdéle známým činitelem vzniku (20 až 40% případů) je **abúzus alkoholu**. Alkohol může toxicky ovlivnit přímo metabolické procesy pankreatických buněk, vede k intraacínální (uvnitř acinů) aktivaci pankreatických enzymů, majících následně na žláze autodigestivní efekt (samonatravení žlázy).

Další příčiny jsou podstatně méně časté, patří mezi ně: **polékové postižení** (antivirotika, imunosupresiva, cytostatika, diuretika, antibiotika, ACEi a další), **metabolické příčiny** (metabolické poruchy při hyperparatyreozě, těžká hypertriglyceridémie, urémie), infekce (virová parotitida /příušnice/, Coxsakie, virová hepatitida, AIDS), **tupá poranění** dutiny břišní, iatrogenní příčiny (způsobené zdravotníkem při ERCP, při operaci v blízkosti slinivky), přibližně v 10% se příčina nezjistí – hovoříme o **idiopatické akutní pankreatitidě**.

Klinický obraz. Základním příznakem je **bolest neproměnlivého charakteru s neobyčejně velkou intenzitou**, lokalizovaná v oblasti pupku, s propagací do páteře. Zhoršuje se v poloze vleže na zádech, v předklonu bývá úleva, časté je **zvracení**. Časným příznakem je **tachykardie** (rychlá TF), **hypotenze** (nízký TK) a **teplota**. Při dalším rozvoji nemoci dochází ke vzniku **hypovolemického šoku** (ze ztráty tekutiny), vedoucího k selhání ledvin. U těžké formy nastupuje **paralytický ileus** (střevní neprůchodnost). Dochází k rozvoji **respirační insuficience** (plicní selhání – dušnost a cyanóza). Na kůži vzniká tzv. „**mramorování**“ – v okolí pupku a v třísech se objevují modravá a žlutavá zbarvení kůže (jsou daná hematodemem nebo krvácením). Nemocný může být zmatený, **psychická alterace** je závažným znamením.

Dělení akutní pankreatitidy na dvě hlavní skupiny: Od počátku se pankreatitida vyvíjí jako **lehká** nebo **těžká**, vzájemný přechod jedné formy ve druhou se neděje. Rozlišení je zásadní pro stanovení prognózy nemoci a volby terapeutického postupu. **Těžká forma** – 15 až 20% – končí fatálně (septické komplikace). Je charakterizovaná **multiorgánovým selháním** se vznikem lokálních komplikací. **Lehká forma** není provázena orgánovou dysfunkcí a v naprosté většině případů dochází k úplné funkční reparaci slinivky břišní.

Diagnostika. Významná je anamnéza náhle vzniklé kruté bolesti v oblasti pupku, propagující se do obou stran břicha a do páteře a provázené zvracením, poruchou pasáže střevní, teplotou a šokovým stavem. Za jakých okolností stav vznikl – zátěž alkoholem, stravou, nemo-



ci biliární v přechorobí. **Laboratorní nález.** Typické je zvýšení *amyláz* v séru a moči. Nezbytné je vyšetření lipázy, krevního obrazu, glykemie, vápníku, draslíku, sodíku, chloridů, CRP. **Zobrazovací vyšetření.** *Ultrasonografie* je omezená velkou střevní plynatostí. Hlavní význam má při monitorování vznikajících komplikací – cysty, abscesy, trombózy. *Počítačová tomografie (CT)* provedená s kontrastní látkou,

má rozhodující význam při odlišení lehké a těžké formy. Lze prokázat nekrózu (odumření) žlázy a provést punkci a získání materiálu na bakteriologické vyšetření. *Endoskopické vyšetření* nemá zásadní cenu pro diagnostiku. *ERCP* je zlatým standardem. Kromě diagnostické výtěžnosti (cenné informace o biliárním systému), umožňuje provést endoskopickou papilosfinkterotomii (rozšíření Vaterské papi-

ly) a odstranění kamene ze žlučových cest. *NMR – cholangiopankreatikografie* – zobrazení pankreatického biliálního vývodu, bez možnosti terapeutického výkonu.

Terapie. Všechny formy akutní pankreatitidy jsou od počátku závažným onemocněním. Nezbytná je intenzivní a komplexní léčba na specializovaných jednotkách intenzivní péče, chirurgického nebo interního typu.

Tip na výlet Karla Šimáčka

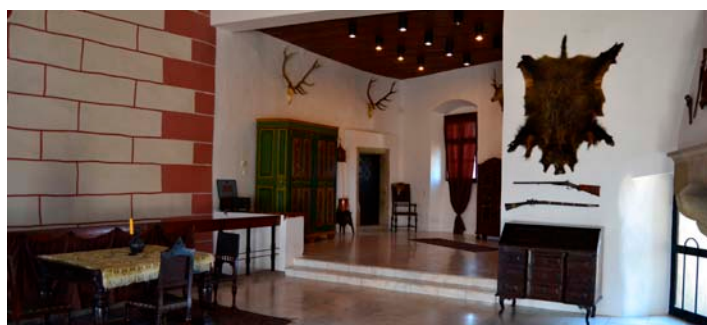
TRENČÍN – HRAD

Trenčinský hrad je na Slovensku třetí největší goticko-renesanční hradní komplex.

Jeho vznik je datován do 11. století jako velkomoravské osídlení. Skalnatý výběžek Strážovských vrchů je přirozeným místem k postavení pevnosti, v tomto případě mocného a velkého hradu. Nejznámější majitel Matúš Čák, nazývaný Pán Váhu, vládł z Trenčína a na svou dobu ovládal obrovské území. Jeho moc ukončil až uherský král Robert z Anjou a hrad přechází v té době do vlastnictví králů. Císař Zikmund Lucemburský přenechává tento hrad své druhé manželce Barboře Celské, která zde nechala postavit novou paláco-

vou část (dnes nese její jméno). Časem králové prodávají hrad šlechtě a do vlastnictví jej získávají postupně mj. významné rody Thurzo a Iléshazy. Za posledních majitelů dne 11. června 1790 hrad vyhoří. K jeho obnově dochází až ve 20. století. V současnosti jsou na hradě umístěny expozice historického nábytku, zbraní, obrazová galerie a pravěké exponáty.

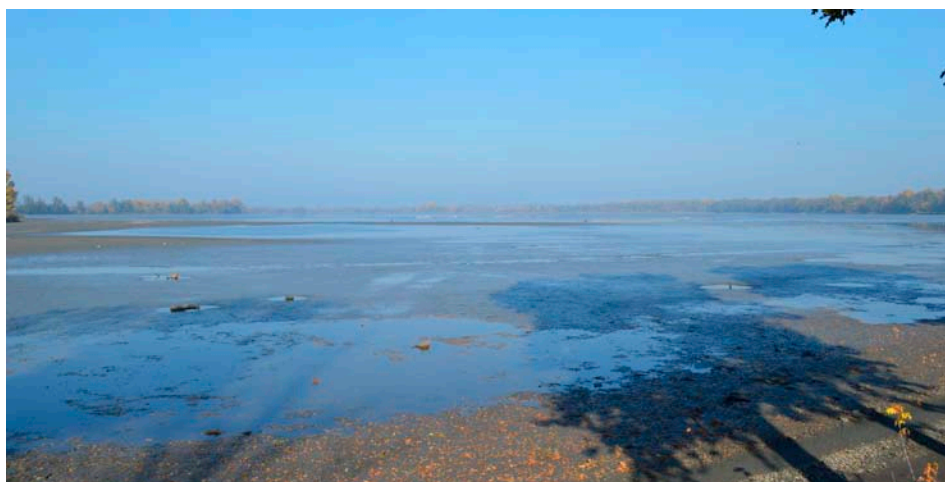
Samotné město Trenčín leží pod hradem, dnes na obou březích Váhu. Počet obyvatel přesahuje 56 tisíc a je správním a kulturním střediskem celé oblasti.



SLAVNOSTNÍ VÝLOV RYBNÍKA VRKOČE

Ve dnech 30. října až 1. listopadu se uskutečnil slavnostní výlov rybníka Vrkoče. Rybníkářství Pohořelice nabídlo návštěvníkům praktickou ukázkou rybníkářského řemesla při vlastním výlovu s odborným výkladem. Do otevřených nádrží rybáři přenesli živé ryby, chované v rybníce, v trofejních velikostech (sumec, štika, kapr, amur, tolstolobik). Tyto kousky přitahovaly pozornost nejen malých dětí. Ukázky dalších živých ryb byly ve velkých skleněných válcích, každý válec pro jeden druh ryby lín obecný, plotice obecná (bílá ryba), candát obecný, kapr obecný, tolstolobik, štika.

Přímo na místě bylo možné ochutnat speciality z ryb, koupit si živého Pohořelického kapra, nebo potěšit své ratolesti jízdou na ponících či kolotoči.



LIBOCHOVICE JSOU KOUSEK OD PRAHY

Už je sice podzim a už 31. října končí návštěvní dny zámku, ale i potom mají Libochovice řadu památek, které stojí za návštěvu. Raně barokní zámek se nachází v centru obce, patnáct minut pěší chůze z vlakového nádraží, na trati z Lovosic do Loun a po celou cestu vlakem máte na dohled zříceninu hradu Hazmburk. Před zámkem stojí pomník Jana Evangelisty Purkyně, který se v Libochovicích, dne 18. prosince 1787, narodil. Zámek má dlouhou historii od 13. století, která je spojena i se jménem krále Jana Lucemburského. Od roku 1341 byl v majetku pana Zbyňka Zajíce z Hazmburka, který začal s jeho přestavbou. Až do poloviny 19. století byl zámek v držení Dietrichsteinů, potom Herbersteinů. Interiéry zámku jsou z největší části zachovány v původní barok-

ní podobě, postupně pouze doplňované modernějším zařízením tak, jak ho vyžadovala potřeba jejich obývání až do 40. let 20. století. Kromě zámku vás potěší rozsáhlý zámecký park s vyhlídkou na řeku Ohře a nejen děti potěší i volně se procházející pávi. V obci najdete Kostel všech svatých - původně gotický ze 14. století, s věží z roku 1541, upraven roku 1622 a 1624, roku 1661 zničen požárem a zčásti obnoven Vlachem Dominikem a Hřbitovní kostel sv. Vavřince - postaven v letech 1720 až 1722 P. P. Columbanim. V městečku žila i početná židovská komunita a kousek od centra je i velký židovský hřbitov, který je obnovován. V centru obce najdete po vycházce několik slušných restaurací.



Praha, Zlatá kovadlina – TURNAJ O POHÁR V BOWLINGU NERV

Odborové sdružení železničářů s organizačním zajištěním Nedrážního republikového výboru OSŽ uspořádalo v úterý 3. listopadu 2015 v herně Zlatá Kovadlina turnaj v bowlingu.

Čestným ředitelem byl Bc. Jaroslav Pejša předseda OSŽ, ředitelem Miroslav Novotný, organizační a zdravotní zabezpečení měla na starosti Renata Dousková a Stanislav Hošta a hlavním rozhodčím byl Miroslav Holoubek.

Zúčastnit se mohli členové OSŽ z organizací odčleněných od ČD, a.s. a dceřiných společností ČD, a.s., kteří se prokázali členským průkazem OSŽ.

Náklady na turnaj byly hrazeny z rozpočtu finančních prostředků OSŽ na sport nedrážníků.

Startovali jednotlivci muži a ženy. Zvítězil fotoreportér internetového magazínu Nedrážní Obzor Jan Buchta, celkově druhé – a mezi ženami první – místo obsadila Bc. Alena Šimáčková z OSŽ-Ú, na třetím místě skončil Karel Mlejnek z JLV.



Foto: Jan Buchta a Milan Sedlák

JE TŘEBA MÍT ZIMNÍ PNEUMATIKY? POVINNÉ TO NENÍ VŠUDE

Od 1. listopadu je povinné mít na automobily nasazené zimní pneumatiky. Tak to zas až tak není pravda. Povinné to zatím není všude.

Je třeba konstatovat, že povinnost jezdit na zimních pneumatikách je jen na některých silnicích či v oblastech. Jsou to Krkonoše, Orlické hory, části Krušných hor, některé silnice, jako například silnice přes Suchý vrch, či úsek dálnice Brno-Praha apod. Tyto silnice jsou osazeny značkou „zimní výbava“, která vešla v platnost v roce 2008.

Tam, kde značka není, nemusíme zatím řešit vyjetí či nevyjetí vozu. Zákon 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích v § 40a totiž říká, že v období od 1. listopadu do 31. března, pokud se na pozemní komunikaci nachází souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, nebo lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se na pozemní komunikaci během jízdy může vyskytovat souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, musí být automobil o hmotnosti do 3,5 tuny vybaven zimními pneumatikami na všech kolech, a to s hloubkou dezénu „hlavních dezénových drážek“, tj. těch, kde jsou indexy opotřebení, nejméně 4 mm.“

Ovšem pod teplotu 7 °C se vyplatí používat zimní pneumatiky, protože mají lepší vlastnosti při jízdě než letní.

To znamená, že v současných teplotách máme dva přístupy – ranní mrazíky mohou udělat ze silnice ledovou plotnu a vy na ní uklouznete a auto rozbijete. Takže přezout. Nebo odpoledních třináct stupňů v pohodě zvládáte. Pak ještě mít auto přezuté nemusí-

te. Pokud ho však nepřezujete a někde vás zastihne nečekaně zima, máte smůlu. Podle zákona nesmíte vyjet.

Zkušenosti i testy však ukazují, že letní pneumatiky pod 7 °C tuhnou a ztrácejí své vlastnosti. Je tedy lepší přezout na zimní pneumatiky, i když zima ještě nenastoupila. Zimní pneumatika má většinou označení M+S nebo symbol sněhové vločky. Stárí pláště zákon neřeší.



Foto: Jan Buchta

Při řízení dávejte pozor a ničím se neroztýlujte. Naučte se soustředit na dopravní prostředí. Pokud musíte vykonávat jinou činnost, zastavte.

Buďte opatrní při jízdě v prostředí, které dobře znáte. Dopravní nehody se často stávají v blízkosti domova. Když řidič jede známou cestou, má tendenci podceňovat obecnou míru rizika spojenou s řízením.

Buďte vstřícní vůči ostatním a vzdejte se svého práva na přednost, bude-li to nutné pro bezpečnost provozu. Aplikace pravidel provozu mohou být těžko srozumitelná pro člověka, který se v dané oblasti dobře nevyzná, nemá dostatečnou řidičskou zkušenost nebo se ne-

cítí dobře. Nevynucujte si svá práva za každou cenu.

Dodržujte doporučenou nebo nejvyšší povolenou rychlost jízdy. Rychlost je nebezpeč-

Věnujte pozornost pasivní bezpečnosti Vašeho vozidla. Správně si nastavte bezpečnostní pásy. Pro děti používejte autosedačky. Naučte se nastavit optimální sklon opěra-

ZÁSADY DEFENZIVNÍ JÍZDY

ná hned ze dvou důvodů. Prvním je kratší čas na reakci, který se v důsledku vyšší rychlosti zkrátí. Druhým je závažnější následek případné dopravní nehody. V žádném případě nesedejte za volant pod vlivem alkoholu nebo drog.

dla sedadla a výšku hlavové opěrky. Zvažte koupi vozu vybaveného airbagy, ABS a jinými pasivními či aktivními prvky bezpečnosti vozidla.

Kulinářský tip Dagmar Halámkové

KOLÁČKY Z OVESNÝCH VLOČEK

125g hladké mouky
125g másla
125g moučkového cukru
100g strouhaného kokosu
100g ovesných vloček
1 lžíce medu
1 lžička jedlé sody

Máslo utřeme s cukrem do pěny. Zašleháme med. Pak pomocí vařečky přidáme další suché ingredience.

Tvarujeme kuličky velikosti švestky, položíme na plech vyložený pečícím papírem, do prostřed uděláme důlek a naplníme marmeládou.

Pečeme ve vyhřáté troubě při 180° deset minut dozlatova.
Upečené dáme na mřížku vychladnout.



Foto: Jan Buchta

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Hana Frydryšková – OHL ŽS

Oldřich Sobol – OHL ŽS

MUDr. Gabriela Ritterová – DZ Olomouc

Ing. Milan Konta – AŽD Praha

Dagmar Halámková – DZ Ostrava

Jana Handrejchová – ČD Travel

Jaroslava Myšková – DZ Česká Třebová